

ŞİĞINAK YÖNETMELİĞİ

Düzenleme: 12 Nisan 2022
Mim. MS. Remzi ATAY
Gayrimenkul Değerleme Uzmanı

İÇİNDEKİLER

BÖLÜM I / AMAÇ, KAPSAM VE YASAL DAYANAK	2
MADDE 1 – AMAÇ	2
MADDE 2 – KAPSAM	2
MADDE 3 – YASAL DAYANAK	2
BÖLÜM II / SIĞINAKLARIN TANIMI, ÇEŞİTLERİ VE ÖZELLİKLERİ.....	2
MADDE 4 – SIĞINAK.....	2
MADDE 5 – KULLANACAKLARA GÖRE SIĞINAK ÇEŞİTLERİ.....	2
a) <i>Özel sığınaklar (Değişik: RG-31/12/2010-27802)</i>	2
b) <i>Genel Sığınaklar</i>	2
MADDE 6 – KULLANIM AMACINA GÖRE SIĞINAK ÇEŞİTLERİ	2
c) <i>Basınç Sığınakları</i>	2
ç) <i>Serpinti sığınakları (Değişik: RG-29/9/2010-27714)</i>	2
MADDE 7 – SERPİNTİ SIĞINAKLARININ YAPILACAKLARI YER, TESİS VE YAPILAR (DEĞİŞİK BAŞLIK: RG-29/9/2010-27714) (DEĞİŞİK: RG-31/12/2010-27802)	3
MADDE 8 – SERPİNTİ SIĞINAKLARININ ÖZELLİKLERİ VE YAPILIŞLARI (DEĞİŞİK BAŞLIK: RG-29/9/2010-27714) (DEĞİŞİK: RG-31/12/2010-27802)	3
a) <i>Büyüklik</i>	3
b) <i>Sığınağı çevreleyen bina dış duvar kalınlığı</i>	4
c) <i>Giriş yeri</i>	4
ç) <i>Havalandırma</i>	4
d) <i>Hijyen tedbirleri</i>	5
e) <i>Standartlar</i>	5
MADDE 9 – SIĞINAKLARIN KİMLER TARAFINDAN YAPTIRILACAĞI	5
MADDE 10 – GEREKTİĞİNDE GENEL SIĞINAK OLARAK KULLANILACAK YERLER	5
BÖLÜM III / DİĞER HÜKÜMLER.....	6
MADDE 11 – SIĞINAKLARIN BAKIMI, MUHAFAZASI VE DENETİMİ	6
MADDE 12 – (EK FIKRA: R.G. 6.3.1991-20806) (DEĞİŞİK FIKRA: RG-31/12/2010-27802).....	6
MADDE 13 – SIĞINAKLARIN TAPUYA TESCİLİ (BAŞLIĞI İLE BİRLİKTE DEĞİŞİK: RG-31/12/2010-27802).....	6
MADDE 14 – YAPI RUHSAT VE KULLANMA İZİNLERİNİN VERİLMESİ (DEĞİŞİK: RG-29/9/2010-27714)	6
MADDE 15 – GENEL SIĞINAK YERLERİ.....	6
MADDE 16 – SIĞINAKLARDA KURALLAR	6
MADDE 17 – YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ	7
MADDE 18 – SORUMLU MAKAM (DEĞİŞİK: RG-29/9/2010-27714)	7
MADDE 19 – GÖRÜŞ ALMA (DEĞİŞİK: RG-31/12/2010-27802).....	7
MADDE 20 – CEZAI HÜKÜMLER.....	7
MADDE 21 – YÜRÜRLÜKTEN KALDIRMA	7
GEÇİCİ MADDE 1 – (DEĞİŞİK: RG-6/3/1991-20806)	7
GEÇİCİ MADDE 2 – (EK: RG-31/12/2010-27802).....	7
BÖLÜM IV / YÜRÜRLÜK VE YÜRÜTME	7
MADDE 22 – YÜRÜRLÜK (DEĞİŞİK: RG-31/12/2010-27802)	7
MADDE 23 – YÜRÜTME	7

SİĞINAK YÖNETMELİĞİ (1)

(1) [29/9/2010 tarihli ve 27714 sayılı Resmî Gazete](#)'de yayımlanan Yönetmelik değişikliği ile Yönetmeliğin adı "3194 Sayılı İmar Kanununa Göre Düzenlenmiş Bulunan İmar Yönetmeliklerine Sığınaklarla İlgili Ek Yönetmelik" iken metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

BÖLÜM I / Amaç, Kapsam ve Yasal Dayanak

Madde 1 – Amaç

Bu Yönetmelik, sığınakların **çeşit, özellik, yapım, kullanım ve muhafazasına ilişkin** usul ve esasları düzenler.

Madde 2 – Kapsam

Bu yönetmelik:

3194 sayılı İmar Kanunu'na göre düzenlenmiş bulunan **İmar Yönetmeliklerin uygulandığı alanları**, 3194 sayılı Kanunu'nun 4'üncü maddesi gereğince imar mevzuatı yönünden **belediyelerin görev alanlarına giren yerleri**,

Ülkemizde çeşitli **harp silah ve vasıtalarının tesirlerine karşı imar mevzuatına göre yapılacak sığınak çeşitleri** ve bunların **nerelerde, ne suretle, kimler tarafından yaptırılacağına, kullanılacağına, bakım ve muhafazalarına ilişkin hükümleri**, kapsar.

Madde 3 – Yasal Dayanak

Bu Yönetmelik 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 36 ve 44 üncü maddeleri gereğince hazırlanmış olup, 9/5/1985 gün, 18749 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanan İmar Kanunu'na istinaden çıkarılan ve 2/11/1985 gün, 18916 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yönetmeliklerde ektir.

BÖLÜM II / Sığınakların Tanımı, Çeşitleri ve Özellikleri

Madde 4 – Sığınak

Nükleer ve konvansiyonel silahlarla, biyolojik ve kimyevi harp maddelerinin **tesirlerinden ve tabii afetlerden** insanlarla, **insanların yaşaması ve ülkenin harp gücünün devamı için zaruri canlı ve cansız kıymetleri korumak** maksadıyla inşa edilen **korunma yerleridir**.

- Kullanacaklara göre sığınak çeşitleri,
- Kullanım amacına göre sığınak çeşitleri,

Madde 5 – Kullanacaklara Göre Sığınak Çeşitleri

Sığınaklar korunacak veya korunacakların durumuna göre ikiye ayrılır.

- Özel sığınaklar (Değişik: [RG-31/12/2010-27802](#))**
Özel veya kamuya ait bina ve tesislerin öncelikle en alt bodrum katlarında ya da toprağa oturan kısımlarında veya bina içinde yapılamıyorsa uygulama imar planı ya da planda hüküm yoksa [2/11/1985 tarihli ve 18916 mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Planlı Alanlar Tıp İmar Yönetmeliği](#) ile belirlenen **yapı yaklaşma mesafesine aykırı olmamak kaydıyla bahçelerinde, yer üstünde veya yeraltında radyoaktif serpinti etkilerine, kimyasal ve biyolojik harp maddelerine, nükleer silahların zayıflamış basınç ve ısı tesirlerine ve konvansiyonel silahların parça tesirlerine karşı korunmak amacıyla inşa edilen serpinti sığınaklardır**.

b) Genel Sığınaklar

Nüfus ve trafik yoğunluğunun fazla olduğu yerlerde **dışarıda bulunan halkın korunmasını sağlamak amacıyla yapılan yapılardır**.

Madde 6 – Kullanım Amacına Göre Sığınak Çeşitleri

Sığınaklar kullanma amaçlarına göre ikiye ayrılırlar:

c) Basınç Sığınakları

Nükleer silahların ani (ışık, ısı, basınç ve ilk radyasyon) ve kalıntı (radyoaktif serpinti) etkileriyle konvansiyonel silahların tesirlerine, kimyasal ve biyolojik harp maddelerine karşı korunmak amacıyla Devlet tarafından inşa edilen sığınaklardır.

ç) Serpinti sığınakları (Değişik: [RG-29/9/2010-27714](#))

Radyoaktif serpinti etkilerine karşı korunmak amacıyla inşa edilen sığınaklardır.

Bu sığınaklar; **kimyasal ve biyolojik harp maddelerine, nükleer silahların zayıflamış basınç ve ısı tesirlerine ve konvansiyonel silahların parça tesirlerine karşı da korunmayı sağlar**.

Serpinti sığınakları özel veya kamuya ait bina ve tesislerin öncelikle en alt bodrum katlarında ya

da toprağa oturan kısımlarında veya bina içinde yapılır.

Mümkün olmadığı takdirde, uygulama imar planı ya da planda hüküm yoksa [Planlı Alanlar Tip İmar Yönetmeliği](#) ile belirlenen yapı yaklaşma mesafesine aykırı olmamak kaydıyla bahçelerinde, toprağın yapısına göre yer üstünde veya tamamen veya kısmen yeraltında yapılır.

Ancak **tamamen toprağın altında kalmak koşuluyla**, parselin yol cepheleri hariç yan ve arka bahçe yapı yaklaşma mesafeleri içinde de bitişik parseldeki yapıları hiçbir şekilde etkilememek koşuluyla sığınak yapılabilir. (Değişik paragraf: [RG-31/12/2010-27802](#))

Serpinti sığınaklarının yer üstünde veya kısmen yeraltında yapılanları TAKS hesabına dâhil edilir.

Ana yapıdan ayrı tamamen toprağın altında kalanlar ise TAKS hesabına dâhil edilmez.

Sığınaklar **emsal (KAKS) hesabına dâhil değildir.**

Madde 7 – Serpinti sığınaklarının yapılacağı yer, tesis ve yapılar (Değişik başlık: [RG-29/9/2010-27714](#)) (Değişik: [RG-31/12/2010-27802](#))

Serpinti sığınakları, bu maddede belirlenen istisnalar dışında her türlü tesis ve binalarda yapılır.

Onaylı yapı ruhsatı eki mimari projesinde;

- 12 ve daha az bağımsız bölümü olan sadece konut kullanımlı yapılarda,**
- Emsal hesabına konu alanı 1.500 m2 den az konut dışı kullanımlı yapılarda,**
- Konut kullanımlı bağımsız bölüm sayısı 12 ve daha az olup, binanın tamamının emsal hesabına konu alanı 1.500 m2 den az olan konutla birlikte aynı zamanda konut dışı kullanımlı yapılarda,**
- Toplam yatak sayısı 50 ve daha az olan yurt, koğuş, misafirhane, yatakhane, bakımevi, otel, pansiyon, yataklı sağlık tesisleri gibi kalıcı veya geçici konaklama yapılan tesislerde,**
- Emsal hesabına konu alanı 3.000 m2 den az olan her türlü imalat ve sanayi tesisleri, besihane, tavuk çiftliği, sera ve benzeri olarak belirlenen ve başkaca bir kullanım içermeyen yapılarda,**
- Ceza infaz kurumları, tutukevleri gibi yoğun güvenlik gerektiren ve önlem alınan yapılarda,**
- Tamamı [8 inci maddede](#) belirlenen ölçü ve standartlarda yapılmış olan ve [5 inci maddenin](#)**

(a) bendinde sayılan **tehlikelere karşı korunaklı olarak inşa edilen yapılarda,**

- Otopark yapılarında, stadyum ve benzeri açık ve kapalı spor tesislerinde, ibadet yapılarında, düğün, nikâh, sinema ve tiyatro salonlarında, açık ve kapalı pazar yerlerinde, depo, antrepo, akaryakıt ve LPG istasyonlarında,**

sığınak yapma zorunluluğu aranmaz.

Bir imar parselinde **aynı veya farklı kullanım kararına haiz birden fazla bina bulunması durumunda, sığınak hesabı her bina için ayrı ayrı yapılır.**

Bu maddeye göre **sığınak gerektirdiği tespit olunan her yapı için ayrı ayrı sığınak yeri** ayrılacağı gibi, sığınak gerektirdiği tespit olunan yapıların **toplam ihtiyacını karşılayacak büyüklükten az olmamak kaydıyla parselde ortak bir veya birden fazla sığınak yapılabilir.**

Uygulama imar planı kararı ile **toplu yapı kapsamına alınan ve ortak kat mülkiyeti kurulan birbirine bitişik parsellerde,** sığınak gerektiren yapıların **toplam ihtiyacını karşılayacak büyüklükte tek bir serpinti sığınağı yapılabilir.**

Ancak bu yapılarda, **her parselde** bu Yönetmelik kapsamında **sığınak incelemesi** yapıp sığınak yeri tespit ve tahsis olunmadıkça **kat mülkiyeti bozulamaz, yeni yapı ruhsatı düzenlenemez.**

Emsal hesabına konu alanı 3.000 m² ve üzerinde olan tarım, hayvancılık, imalat ve sanayi tesislerinin doğrudan üretimle ilgili yapılarının hangilerinde sığınak yeri aranıp aranmayacağına ilişkin **genel kurallar, ilin konumu, bölgenin özelliği ve tesislerin ülke ve bölge açısından stratejik önemi de değerlendirilerek il İdare Kurullarınca karar altına alınır ve kararın bir örneği uygulanmak üzere ilgili idarelere gönderilir.**

Madde 8 – Serpinti sığınaklarının özellikleri ve yapıları (Değişik başlık: [RG-29/9/2010-27714](#)) (Değişik: [RG-31/12/2010-27802](#))

Özel sığınaklardan olan serpinti sığınaklarının inşasında aşağıdaki hususlara uyulur.

a) Büyüklük

Kişi başına **en az net bir metrekarelik sığınak yeri** ayrılır.

Sığınaklarda yapılacak **WC, duş ve mutfak nişi bu alana dâhil değildir.**

Kişi adedi her bir bağımsız bölüm için **bir odalı konutlarda iki**, **iki odalı konutlarda üç**, **üç ve daha fazla odalı konutlarda dört** olarak dikkate alınır.

Yurt, koğuş, misafirhane, yatakhane, bakımevi, otel, pansiyon ve yataklı sağlık tesisleri gibi kalıcı veya geçici konaklama amaçlı tesislerde ise onaylı mimari projesinde belirlenen yatak sayısının yüzde yirmi arttırılması sonucu bulunur.

Diğer bina ve tesislerde veya konut ve kalıcı veya geçici konaklama içermeyen bağımsız bölüm veya mekânlarda, kişi sayısı emsale konu alanının **20 sayısına bölünmesi sonucu çıkan sayıdır.**

Farklı kullanımların bir arada olduğu yapılarda **her farklı kullanımlı bağımsız bölüm veya mekânın sığınak hesabı ayrı ayrı yapılır.**

Bağımsız bölümlerin veya mekânların **gerektirdiği sığınak alanlarının toplanması sonucu yapının tamamı için gerekli sığınak alanı bulunur.**

Eğitim tesislerinde sığınak hesabına konu **kişi sayısının** hesaplanmasında, emsale konu alanlar içinde olan atölyeler, spor, konferans, gösteri ve sergi salonları dikkate alınmaz.

Besihane, tavuk çiftliği, sera gibi tarım ve hayvancılık tesisleri ile **her türlü imalat ve sanayi tesislerinin doğrudan üretim veya fonksiyonla ilgili yapı, bölüm veya ünitelerine ilişkin sığınak hesabı, onaylı yapı ruhsatı eki mimari projesinde belirtilen, bir vardiyada aynı anda çalışacak en fazla personel sayısına göre yapılır.**

Sığınak alanı WC, duş ve mutfak nişi hariç net dokuz metrekaresinin altında belirlenemez.

Serpinti sığınaklarında her yüz kişi için erkek ve kadın olmak üzere ayrı ayrı birer WC ve lavabo yeri ayrılır.

Kalan küsuratın elli sayısından fazla olması halinde erkek ve kadın olmak üzere ayrı ayrı birer WC ve lavabo yeri ilave edilir.

Küsuratın 50 sayısından az olması halinde herhangi bir ilave yapılmaz.

Kişi sayısının hesaplanmasında yapı ruhsatı eki mimari proje esas alınır.

Ancak **yatak sayısı onaylı uygulama imar planı ile belirlenen tesislerde kişi sayısı plan kararına göre tespit edilir.**

Kişi sayısı, sığınığın bina dışına rastlayan duvar ve tavan döşemelerine ilişkin ölçü ve diğer bilgiler dâhil

sığınaklara ilişkin hususların, **mimari ve mekanik tesisat projelerinde** gösterilmesi zorunludur.

Sığınakların iç yüksekliği net 2,40 metreden aşağı olamaz.

b) Sığınığı çevreleyen bina dış duvar kalınlığı

Sığınığın bina dışına rastlayan duvar ve tavan **döşeme kalınlıkları** en az 60 cm. beton, 75 cm. tuğla veya taş ya da 90 cm. sıkıştırılmış topraktan olmalıdır.

Bu malzemeler **tek başına kullanılabileceği gibi, radyasyon geçirgenliği bakımından bu ölçülerin birbirlerine oranları dikkate alınarak birlikte de kullanılabilir.**

Ayrıca **bunlardan farklı yapı malzemeleri, ölçüleri radyoaktif serpintiye karşı geçirgenlik ve korunma katsayıları dikkate alınarak hesaplanmak suretiyle, bunlarla birlikte veya tek başına kullanılabilir.**

Sığınığın tamamen toprağın altında kalan ve dış açık ortam ile arasında en az 60 cm toprak dolgu bulunan dış duvarlarının kalınlığı statik hesaplara göre belirlenir.

Bahçede yapılacak sığınaklarda da aynı uygulama yapılır.

c) Giriş yeri

Sığınığın girişi demir kapılı ve en az bir adet dik aç dönlü olmalıdır.

Net alanı WC, duş ve mutfak nişi hariç 100 metrekareden büyük sığınaklarda iki çıkışın sağlanması zorunludur.

ç) Havalandırma

Sığınığın çeşidi ne olursa olsun mekanik havalandırma yapılması zorunludur.

Koruma zamanlarında dışarıdan alınan hava, tehdit anında takılmak üzere nükleer tip hepa filtre, kum havuzu gibi filtreleme sisteminden geçirilerek sığınak içerisine verilir.

Bariş zamanlarında ise dışarıdan alınan hava sadece G4 tipi kaba filtreden geçirilerek sığınak içerisine verilir.

Sığınak havalandırması için aşağıdaki tabloda verilen koruma zamanlarında, bir kişi için gerekli olan hava debileri alınır.

Aşağıdaki kapasite değerleri minimum değerler olup, hava kalitesini arttırıcı her türlü ilave önlem tasarımda kullanılabilir.

Sığınak Kapasitesi	Koruma Havalandırması (1 saatte kişi başına düşen hava miktarı m ³ /saat)	Yüksek Yangın Tehlikesi	Düşük ve Orta Yangın Tehlikesi
0-50 kişiye kadar	1.8 m ³ /saat	Kum filtre, G4 toz filtre, aktif karbon filtre	G4 toz filtre, radyoaktif filtre ve aktif karbon filtre
51-150 kişiye kadar	3 m ³ /saat	Kum filtre, G4 toz filtre, aktif karbon filtre	G4 toz filtre, radyoaktif filtre ve aktif karbon filtre
150 kişiden fazla	4.5 m ³ /saat	Kum filtre, G4 toz filtre, aktif karbon filtre	G4 toz filtre, radyoaktif filtre ve aktif karbon filtre

Kanal tasarımı, menfez sayısı ve yerleşimi mekanik tesisat proje müellifi tarafından düzenlenir.

Bu düzenleme TS 3419 “Havalandırma ve İklimlendirme Tesisleri-Projelendirme Kuralları” ve TS 3420 “Havalandırma ve İklimlendirme Tesislerini Yerleştirme Kuralları” standartları göz önüne alınarak yapılır.

Sığınak havalandırma fanının enerji ihtiyacı fan elektrik motoruna uygun kapasitede bir **jeneratör** ile karşılanmalı, jeneratör için **sığınak alanı dışında bir alan makine dairesi olarak tasarlanmalıdır.**

Jeneratör egzozu doğrudan dışarıya verilmelidir.

Jeneratörün devre dışı kaldığı durumlarda ise, **enerji ihtiyacı fana bağlı insan gücü ile çalışan çevirmeli kol yardımı ile karşılanmalıdır.**

d) Hijyen tedbirleri

Sığınak biriken **çöplerin ve diğer atıkların** kolayca uzaklaştırılmasını sağlayıcı özellikte tasarlanmalı, **helâ taşı yerine klozet kullanılmalı** ve mümkünse **radyoaktif sızıntıya karşı ilave tedbirler de alınarak atık su gideri kanalizasyona bağlanmalıdır.**

Sığınaklarda **atık su giderinin doğrudan kanalizasyona bağlandığı durumlarda geri tepmeyi engellemek üzere geri tepme ventili uygulaması yapılmalıdır.**

e) Standartlar

Serpinti sığınaklarında, bu Yönetmelikte yer alan ölçülerden **daha az olmamak koşuluyla özürülere (engellilere) ilişkin standartlar da dâhil olmak üzere Türk Standartları Enstitüsünce hazırlanan tüm standartlara ve diğer mevzuata uyulur.**

Madde 9 – Sığınakların Kimler Tarafından Yaptırılacağı

Resmi ve özel bütün tesis ve yapılarda yaptırılacak sığınakların **yapım ve bakım giderleri bu yerlerin malik ve idareleri tarafından karşılanır.**

Madde 10 – Gerektiğinde Genel Sığınak Olarak Kullanılacak Yerler

Yapılacak metroların gerektiğinde genel sığınak olarak inşa edilmeleri esastır.

Sinema, tiyatro, eğlence yeri, otopark, garaj, kapalı çarşı ve pasaj gibi yapı ve tesislerinin yeraltında inşa edilmelerini teşvik için belediyelerce her türlü kolaylık sağlanması ve buraların gerektiğinde **genel sığınak olarak kullanılması için gerekli tedbirlerin alınması zorunludur.**

BÖLÜM III / Diğer Hükümler

Madde 11 – Sığınakların Bakımı, Muhafazası ve Denetimi

Sığınaklar konusunda **özel kanunların İmar Kanunu'na aykırı olmayan hükümleri de uygulanır.**

Madde 12 – (Ek Fıkra: [R.G. 6.3.1991-20806](#)) (Değişik fıkra: [RG-31/12/2010-27802](#))

Yapı kullanma izni alınan yapılarda tesis edilen sığınak alanları, [14'üncü maddenin birinci fıkrasında](#) sayılan belgelerin iletilmesinden itibaren **beş iş günü içinde mülki idare amirliğince kaydedilir.**

Resmî ve özel bütün tesisler ve binalara ait sığınakların **bakım ve muhafazası** sığınanın bulunduğu binanın görevlendirilen **yönetici denetiminde bina koruma amirince sağlanır.**

Meskenlerdeki sığınakların **bakım ve muhafazası ise, bina malik ve yöneticilerince sağlanır.**

Yapı kullanma izni alınan yapılarda **tesis edilerek kullanılan sığınakların denetimleri mülki idare amirliğinin sorumluluğunda ilgili idarelerce yapılır.** (Değişik fıkra: [RG-31/12/2010-27802](#))

Madde 13 – Sığınakların tapuya tescili (Başlığı ile birlikte değişik: [RG-31/12/2010-27802](#))

Yapıların en alt bodrum katlarında ya da toprağa oturan kısımlarında veya içinde veya bahçelerinde yer üstünde veya yeraltında yapılacak sığınaklar kat maliklerinin müşterek mülkü olarak tapuya tescil edilir.

Sığınaklar [634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanunu](#)'nda belirtilen **ortak alanlardan** olup **bu hali ile yönetilir.**

Bu sığınaklar sığınmak amacı ile olsa dahi bağımsız olarak satılamaz, kiralanamaz, devredilemez ve amacı dışında kullanılamaz.

Madde 14 – Yapı Ruhsat ve Kullanma İzinlerinin verilmesi (Değişik: [RG-29/9/2010-27714](#))

Sığınak yeri ayrılması **zorunlu bulunan** bina ve tesislere, ruhsat eki mimari projesinde gerekli sığınak yeri ayrılmadıkça ve gerekli bilgiler mimari, statik ve mekanik tesisat projelerine işlenmedikçe **yapı ruhsatı düzenlenemez.**

Yapı inşa edildiğinde, Yönetmeliğe ve yapı ruhsatı eki projelerine **uygun olarak sığınak tesis edilmedikçe** ve denetime yönelik fenni mesuliyet üstlenen mimar ve mühendislerin denetim raporlarında **sığınakla ilgili**

hususlar belirtilmedikçe, yapı kullanma izni veya kısmi kullanma izni verilemez.

Ruhsat eki onaylı mimari projenin bir örneği ile denetime yönelik fenni mesuliyet üstlenen mimar ve mühendislerin uzmanlık alanlarına uygun **denetim raporlarının sığınaklara ilişkin bölümü, ilgili idarelerce mülki idare amirliğine gönderilir.**

Yapı kullanma izni verilmiş yapıların sığınak olarak ayrılmış bölümlerinde Yönetmeliğe aykırı olarak değişiklik yapılamaz.

Sığınaklar barışta, [13'üncü maddeye](#) aykırı olmamak koşuluyla, kat malikleri kurulunun oybirliği kararı ve mülki amirin izniyle, bina veya tesisin işletme veya kullanma bütünlüğünü bozmadan ortak alanlar kapsamında kalan başka amaçlarla kullanılabilir.

Ancak, **gerektiği anda sığınak olarak kullanılabilmesi için Yönetmelikte belirtilen sığınak özelliklerinin kaybedilmemesi gerekir.**

Bu uygulama yapı ve tesislerde ayrılması zorunlu ortak alanların ayrıca ayrılması zorunluluğunu ortadan kaldırmaz.

Bu hükümlere uyulmadığının mülki amirlik veya ilgili idareler tarafından **tespiti halinde**, ilgili idarelerce [3194 sayılı İmar Kanununun 32'nci maddesi](#) kapsamında **tebligat yapılır.**

Maliki, müteahhidi veya yöneticisi tarafından **en geç bir ay içerisinde aykırılık giderilir.**

Süresi içerisinde aykırılığın giderilmemesi durumunda, aykırılık ilgili idareler tarafından giderilir ve **bedeli 3194 sayılı İmar Kanununa göre ilgililerinden tahsil olunur.**

Madde 15 – Genel Sığınak Yerleri

İmar planlarında **genel sığınak yerleri belirlenerek işaretlenir.**

İmar planları ve belediye meclisi kararları ile bu Yönetmeliğe aykırı hüküm getirilemez. (Değişik: [RG-2/9/1999-23804](#))

Madde 16 – Sığınaklarda Kurallar

Bu Yönetmeliğe göre tesis edilen **sığınaklarda bulundurulacak malzemeler**, sığınak amirlerinin görevleri ve sığınaklarda nasıl hareket edileceğine ilişkin kurallar **Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı tarafından belirlenir.** (Değişik: [RG-31/12/2010-27802](#))

Madde 17 – Yürürlüğe Giriş

Bu yönetmelik **yeni yapılacak kamu yapılarında yayımı tarihinden itibaren uygulanır.**

Halen kullanılmakta olan ve inşaatı devam eden kamu yapılarında **gerektiğinde sığınak olarak tadil edilebilecek mahaller şimdiden belirlenecektir.**

Madde 18 – Sorumlu Makam (Değişik: [RG-29/9/2010-27714](#))

Bu Yönetmeliğin uygulanmasından **yapı ruhsatını ve yapı kullanma izin belgesini düzenleyen idareler yetkili ve sorumludur.**

Valiliklerin ve büyükşehir belediyelerinin **gerektiğinde denetim yetkisi saklıdır.**

Madde 19 – Görüş alma (Değişik: [RG-31/12/2010-27802](#))

Bu Yönetmeliğin uygulanmasında **plan, proje, yapı ruhsatı, yapım, yapı kullanma izni ve kat mülkiyeti gibi imarla ilgili tereddüde düşülen hususlarda Bayındırlık ve İskân Bakanlığının (Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı), diğer hususlarda Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının yazılı görüşü alınır.**

Madde 20 – Cezai Hükümler

[3.5.1985 tarih ve 3194 sayılı İmar Kanunu](#)'nun **42'nci maddesi** gereğince, bu Yönetmelik hükümlerine **uymayan yapı ilgilileri hakkında mezkûr Kanunun sözü edilen maddesine göre işlem yapılır.**

Madde 21 – Yürürlükten Kaldırma

3030 sayılı Kanun kapsamı dışında kalan Belediyeler Tip İmar Yönetmeliğinin 51. madde 3. fıkrası hükmü yürürlükten kaldırılmıştır (*Yönetmelik ismi bilahare [Plansız Alanlar İmar Yönetmeliği](#) olarak değişmiştir*).

Geçici Madde 1 – (Değişik: [RG-6/3/1991-20806](#))

Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce [3194 Sayılı İmar kanununun 22'nci maddesine](#) uygun olarak **yapı ruhsatı** almak üzere ilgili idarelere yapılan başvurular,

25/8/1988 tarih, 19910 Sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan "**3194 Sayılı İmar Kanununa Göre Düzenlenmiş Bulunan İmar Yönetmeliklerine Sığınaklarla ilgili Ek Yönetmelik**" **hükümlerine tabidir.**

GEÇİCİ MADDE 2 – (Ek: [RG-31/12/2010-27802](#))

Kamu kurum ve kuruluşlarınca [29/9/2010 tarihinden önce ihalesi yapılmış veya ihale kararı, yatırım kararı, ihale oluru, ihale onay belgesi alınmış olan ancak ruhsat düzenlenmemiş yapıların](#) ruhsatı düzenleyen idareye bildirilmesi halinde **o tarihte yürürlükte olan sığınaklara ilişkin mevzuat hükümleri uygulanır.**

BÖLÜM IV / Yürürlük ve Yürütme

Madde 22 – Yürürlük (Değişik: [RG-31/12/2010-27802](#))

Bu Yönetmelik **yayımlı tarihinde** yürürlüğe girer.

Madde 23 – Yürütme

Bu Yönetmeliği Bayındırlık ve İskân Bakanı yürütür. (*Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı*)

